

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠĆE O REVIZJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
DIONIČKOG DRUŠTVA CESTE MOSTAR**

ZA 2011.GODINU

Broj:06-08/12

Sarajevo, svibanj 2012. godine

MENADŽMENTU

Dioničkog društva „CESTE“ Mostar

MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju priložene bilance stanja Dioničkog društva „Ceste“ Mostar (u daljem tekstu Društvo), sa stanjem na dan 31. prosinca 2011. godine i odgovarajuće bilance uspjeha, izvješća o promjenama na kapitalu i izvješća o novčanim tijekovima za godinu koja se završava na taj dan, te reviziju usklađenosti poslovanja sa propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz financijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za izradu i objektivnu prezentaciju ovih financijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: uvođenje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su važne za pripremu i objektivnu prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Društva sa važećim zakonskim i drugim važećim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o financijskim izvješćima na temelju obavljene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH („Sl.novine FBiH“ broj 22/06), Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) revizije. Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da financijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i iznosima koji su objavljeni u financijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvješćima, nastalim uslijed korupcije i prevare. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su važne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije financijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

- 1. U financijskim izvješćima Društva na dan 31.12.2011. godine podcijenjeni su troškovi i obveze, jer nisu vršena rezerviranja sukladno MRS 37. Rezervisanja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva. Naime, 20.06.2011. godine po inspekcijskom nadzoru od strane Porezne uprave FBiH Društvo je utvrđena dodatna porezna obveza u iznosu od 229.725 KM. Rezerviranja nisu izvršena ni po osnovu sudskih sporova koji se vode protiv Društva za naknadu štete kod saobraćajnih nezgoda koje su se dogodile zbog oštećenog kolovoza koje Društvo održava u iznosu od 172.412 KM, što je šire pojašnjeno u tački 4.7.1. Izvješća.**
- 2. Isplata naknade za rad na terenu u iznosu od 349.722 KM i naknade regresa za godišnji odmor u iznosu od 126.500 KM izvršena je po odluci Direktora Društva sukladno**

Pravilniku o plaćama koji nije usklađen sa odredbama Zakona o radu i odredbama Općeg kolektivnog ugovora, što je šire pojašnjeno u točki 4.9.1. Izvješća.

3. U 2011. godini izvršena je nabavka roba i usluga u iznosu od 6.454.225 KM, od 356 pravnih i fizičkih osoba. Za samo četiri nabavke ukupne vrijednosti 578.924 KM, proveden je postupak sukladno Zakonu o javnim nabavkama u BiH. Ostale nabavke vršene su po odobrenju izvršnih direktora uz suglasnost Direktora Društva, te ne možemo potvrditi visinu iskazanih troškova nastalih bez provođenja odredbi navedenog Zakona, što je šire pojašnjeno u točki 4.11 Izvješća.

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijska izvješća imaju stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijska izvješća prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, finansijski položaj Dioničkog društva Ceste Mostar na dan 31. prosinca 2011. godine, rezultate poslovanja i novčani tijek, za godinu koja se završila na taj dan, sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Financijsko poslovanje u tijeku 2011. godine osim za naprijed navedene kvalifikacije bilo je usklađeno u svim materijalno značajnim aspektima sa važećom zakonskom i drugom regulativom.

Mostar, 04.05. 2012. godine,

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

BILANS STANJA NA DAN 31.12.2011. GODINE	2
BILANS USPJEHA ZA PERIOD 01.01.–31.12.2011. GODINE	3
IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TIJEKOVIMA ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12.2011. GODINE	4
(IZRAVNA METODA)	4
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU ZA PERIOD KOJI ZAVRŠAVA NA DAN 31.12.2011.	5
1. UVOD	6
2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	6
3. REZIME DATIH PREPORUKA.....	7
4. NALAZI I PREPORUKE	7
4.1 Osvrt na prethodnu reviziju	7
4.2 Sustav internih kontrola	8
4.3 Planiranje i izvještavanje	9
4.4 Stalna sredstva	10
4.5 Tekuća sredstva – Novčana sredstva i potraživanja	12
4.5.1 Novčana sredstva.....	12
4.5.2 Potraživanja	12
4.6 Kapital	13
4.7 Obveze i razgraničenja	13
4.7.1 Potencijalne obveze-Sudski sporovi.....	13
4.8 Prihodi	14
4.9 Rashodi	15
4.9.1 Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih.....	15
4.10 Financijski rezultat	17
4.11 Nabavke	17
5. KOMENTAR.....	19

B I L A N S T A N J A na dan 31.12.2011. godine

Pozicija	Neto iznos tekuće godine	prethodne godine
AKTIVA		
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	10.266.604	11.347.577
Nematerijalna sredstva	-	187
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.253.472	11.334.377
Biološka sredstva	4.813	4.813
Ostala stalna nematerijalna sredstva	8.200	8.200
Dugoročna razgraničenja	119	0
B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0
C) TEKUĆA SREDSTVA	3.654.418	3.685.273
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	276.270	190.236
Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	3.378.148	3.495.037
D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0
POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	13.921.021	15.032.850
Izvanbilansna evidencija- izvanbilansna aktiva	0	0
UKUPNA AKTIVA	13.921.021	15.032.850
PASIVA		
A) KAPITAL	12.556.886	13.081.481
Temeljni kapital	11.740.579	11.740.579
Upisani neuplaćeni kapital	0	0
Emisiona premija	0	0
Rezerve	1.340.902	2.871.718
Revalorizacione rezerve	0	0
Nerealizovani dobici	0	0
Nerealizovani gubici	0	0
Neraspoređena dobit	0	0
Gubitak do visine kapitala	524.595	1.530.816
Otkupljene vlastite dionice i udjeli	0	0
B) DUGOROČNA REZERVIRANJA	0	0
C) DUGOROČNE OBAVEZE	0	8.061
D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	0	0
E) KRATKOROČNE OBAVEZE	1.364.135	1.693.308
Kratkoročne finansijske obaveze	8.150	41.960
Obaveze iz poslovanja	803.274	1.080.673
Obaveze iz specifičnih poslova	0	0
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih prim. Zaposlenih	371.700	398.672
Druge obaveze	49.876	59.244
Obaveze za PDV	127.343	112.759
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	3.792	0
Obaveze za porez na dobit	0	0
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0	250.000
G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	0	0
POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)	13.921.021	15.032.850
Izvanbilansna evidencija-izvanbilansna pasiva	0	0
UKUPNA PASIVA	13.921.021	15.032.850

Financijska izvješća je potpisao generalni direktor i certificirani računovođa. Uprava je pripremila i odobrila njihovo izdavanje, 29.02.2012. godine.

BILANS USPJEHA za period 01.01.–31.12.2011. godine

Pozicija :	Tekuća godina	Prethodna godina
A) DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I Poslovni prihodi (od 1 do 4)	11.378.609	12.120.275
1. Prihodi od prodaje robe	0	0
2. Prihodi od prodaje učinaka	11.378.209	12.120.275
3. Prihod od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4. Ostali poslovni prihodi	400	0
II Poslovni rashodi (od 1 do 7)	12.161.262	12.611.370
1. Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2. Materijalni troškovi	3.361.040	3.598.731
3. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	5.106.199	5.028.052
4. Troškovi proizvodnih usluga	1.864.244	2.158.926
5. Amortizacija	1.387.290	1.450.800
6. Troškovi rezerviranja	0	0
7. Nematerijalni troškovi	442.489	374.861
III Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	-	-
IV Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	782.653	491.095
FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI		
V Financijski prihodi	6.473	19.558
1. Prihod od kamata	0	0
2. Pozitivne kursne razlike	0	0
3. Ostali financijski prihodi	6.473	19.558
VI Financijski rashodi	16.996	35.998
1. Rashodi kamata	16.996	35.998
2. Negativne kursne razlike	0	0
3. Ostali financijski rashodi	0	0
VII Dobit od financijske aktivnosti (V-VI)	0	0
VIII Gubitak od financijske aktivnosti (VI - V)	10.523	16.440
IX Dobit od redovne aktivnosti (III - IV + VII - VIII) > 0	0	0
X Gubitak redovne aktivnosti (III - IV + VII - VIII) < 0	793.176	507.535
OSTALI PRIHODI I RASHODI		
XI Ostali prihodi i dobici	168.857	27.374
1. Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
1. Naplaćena otpisana potraživanja	20.000	0
2. Otpis obaveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	148.857	27.374
XII Ostali rashodi i gubici	10.454	452.685
1. Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	7.056	0
2. Gubici od prodaje materijala	0	0
3. Manjkovi	1.578	0
4. Rashodi po osnovu zaštite od rizika	0	125.994
5. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	0	293.727
6. Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	1.820	32.964
XIII Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (XI-XII)	158.403	0
XIV Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (XII-XI)	0	425.311
PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
XV Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	139.759	0
1. Prihodi od usklađivanja vrij. invest. nekretnina za koje se obrač. amortizacija	139.759	0
XVI Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	4.930
1. Umanjenje vrijednosti ostalih sredstava	0	4.930
XVII Dobit od usklađivanja vrijednosti (XV-XVI) > 0	139.759	0
XVIII Gubitak od usklađivanja vrijednosti (XV-XVI) < 0	0	4.930
1* Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznach. grešaka iz ranijih perioda	1.494	0
2* Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznach. grešaka iz ranijih perioda	31.075	236
DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XX Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (IX-X+XIII-XIV-1*) < 0	524.595	938.012
POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1. Porezni rashodi perioda	0	0
NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XXII Neto gubitak neprekinutog poslovanja	524.595	938.012
NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XIX Neto gubitak perioda (XXI-XXII) < 0	524.595	938.012
XXXI Ukupno neto ostali sveobuhvatni gubitak	524.595	938.012
1. Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu	(524.595)	(938.012)
a) vlasnicima matice	(489.132)	(874.602)
b) vlasnicima manjinskih interesa	(35.463)	(63.410)
2. Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak prema vlasništvu	(524.595)	(938.012)
a) vlasnicima matice	(489.132)	(874.602)
b) vlasnicima manjinskih interesa	(35.463)	(63.410)

Finansijske izvještaje je potpisao generalni direktor i certificirani računovođa. Uprava je pripremila i odobrila njihovo izdavanje, 29.02.2012. godine.

IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TIJEKOVIMA
za period od 01.01. do 31.12.2011. godine
(IZRAVNA METODA)

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 1 do 3)	13.400.982	14.012.010
1 Prilivi od kupaca i primljeni avansi	13.369.655	13.988.982
2 Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	0	0
3 Ostali prilivi od poslovnih aktivnosti	31.327	23.028
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 1 do 5)	13.886.495	13.833.003
1 Odlivi iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi	6.880.079	7.012.696
2 Odlivi iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih	4.987.874	5.002.098
3 Odlivi iz osnova plaćenih kamata	12.920	26.429
4 Odlivi iz osnova poreza i drugih dadžbina	1.008.103	1.063.492
5 Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	997.519	728.288
III Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I – II)	0	179.007
IV Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	485.513	0
B. GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
I Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	4.329	9.010
1 Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	0	0
2 Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	0	0
3 Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	0	0
4 Prilivi iz osnova kamata	0	0
5 Prilivi iz osnova dividendi i učešća u dobiti	0	0
6 Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	4.329	9.010
II Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	0	0
1 Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	0	0
2 Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	0	0
3 Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	0	0
4 Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	0	0
III Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	4.329	9.010
IV Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	0	0
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
I Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 1 do 4)	439.480	429.110
1 Priliv iz osnova povećanja osnovnog kapitala	0	0
2 Priliv iz osnova dugoročnih kredita	0	0
3 Priliv iz osnova kratkoročnih kredita	0	0
4 Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	439.480	429.110
II Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 1 do 6)	44.349	130.477
1 Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	0	0
2 Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	0	0
3 Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	0	125.700
4 Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	44.349	4.777
5 Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi	0	0
6 Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	0	0
III Neto prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (I-II)	395.131	298.633
IV Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (II-I)	0	0
D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	13.844.791	14.450.130
E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	13.930.844	13.963.480
F. NETO PRILIV GOTOVINE (D-E)	0	486.650
G. NETO ODLIV GOTOVINE (E-D)	86.053	0
H . Gotovina na početku izvještajnog perioda	902.480	415.830
I Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	0	0
J . Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	0	0
K . Gotovina na kraju izvještajnog perioda (H+F-G+I-J)	816.427	902.480

Financijske izvješća je potpisao generalni direktor i certificirani računovođa. Uprava je pripremila i odobrila njihovo izdavanje, 29.02.2012. godine.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU za period koji završava na dan 31.12.2011.

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revaloriz. Rezerve (MRS16 MRS 21 MRS 38)	Nereal. Dobici/gubici po osn fin.sr.	Ostale rezerve	Akumulir. neras.dobit/nepok.gub.	UKUPNO (2+3+4+5+6)	Manj. interes	UKUPNO KAPITAL (7+8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.Stanje na dan 31/12/2009. Godine	11.740.579	-	-	2.871.718	(592.804)	14.019.493	-	14.019.493
2.Efekti promjena u račun politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
3.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
4.Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2009. godine, odnosno, 01.01.2010. godine	11.740.579	-	-	2.871.718	(592.804)	14.019.493	-	14.019.493
5.Efekti revalorizacije materijalnih i nemater.sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
6.Nerealizovani dobiti/gubici po osn.finansijskih sred.raspol.za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
7.Kursne razlike nastale prevođenjem fin.izvještaja u valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
8.Neto dobit(gubitak perioda) iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	(938.012)	(938.012)	-	(938.012)
9.Neto dobiti/gubici prizn.dir.u kapitalu	-	-	-	-	-	-	-	-
10.Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriva dobitka	-	-	-	-	-	-	-	-
11.Emisija dion.kapitala i dr.obl.poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12.Stanje na dan 31/12/2010.god	11.740.579	-	-	2.871.718	(1.530.816)	13.081.481	-	13.081.481
13.Efekti promjena u rač.politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
14.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
15.Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2010.god.odnosno 01.01.2011.g.	11.740.579	-	-	2.871.718	(1.530.816)	(13.081.481)	-	13.081.481
16.Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
17.Nerealizovani dobiti/gubici po osn. finans.sreds.raspol.za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
18.Kursne razlike nastale prevođenjem fin.izvještaja u valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
19.Neto dobit (gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	(524.595)	(524.595)	-	(524.595)
20.Neto dobiti/gubici priznati u kapit.	-	-	-	-	(1.530.816)	(1.530.816)	-	(1.530.816)
21.Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriva gubitka	-	-	-	-	(1.530.816)	(1.530.816)	-	(1.530.816)
22.Emisija dion.kapit.i dr.oblici poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
23.Stanje na dan 31.12.2011.godine	11.740.579	-	-	1.340.902	(524.595)	12.556.886	-	12.556.886

Financijska izvješća je potpisao generalni direktor i certificirani računovođa. Uprava je pripremila i odobrila njihovo izdavanje, 24.02.2012. godine.

**IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
DIONIČKOG DRUŠTVA CESTE MOSTAR.
ZA 2011. GODINU**

1. UVOD

Dioničko društvo „Ceste“ Mostar (u daljem tekstu Društvo) upisano je u registar kod Županijskog /Kantonalnog suda u Mostaru 24.09.2002.godine, pod brojem 1-4234, na temelju pravomoćnog Rješenja Agencije za privatizaciju Federacije BiH broj 01-02-597/2002 od 31.01.2002.godine. Nastalo je preoblikovanjem Javnog poduzeća „Ceste Herceg Bosne“ d.o.o Mostar, u procesu privatizacije putem javnog upisa dionica. Skraćeni naziv Društva je „Ceste“ d. d. Mostar.

Temeljni kapital Društva upisan je u iznosu od 11.740.575 KM, a sastoji se od:

- a) državnog kapitala u iznosu od 10.947.062KM, što čini 93,24% temeljnog kapitala Društva
- b) dioničkog kapitala u iznosu od 793.513 KM, što čini 6,76 % temeljnog kapitala Društva

Temeljni kapital Društva podjeljen je na 939.246 redovnih (običnih) dionica. Nominalna vrijednost jedne dionice je 12,50 KM.

Pravo upravljanja nad državnim kapitalom od 93,24% dodjeljeno je Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija-Trg Ivana Krndelja bb Mostar,(u daljem tekstu resorno ministarstvo), a proslati dio od 6,76% kapitala u vlasništvu je 29 malih dioničara: ZIF "Herbos fond" d.d. Mostar 1,6204%; ZIF "MI-Group" d.d. Sarajevo 1,2861%; IF „Crobih fond“ d.d Mostar 0,6482%, te ostali dioničari u ukupnim udjelima 3,2053.

Djelatnost Društva upisana u sudski registar je izgradnja autocesta i drugih prometnica, uzletišta u zračnim lukama i športskih terena, te održavanje i zaštita cesta. Društvo se isključivo bavi održavanjem i zaštitom cesta.

Unutarnja organizacija i način rada Društva uređeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji iz srpnja 2003.godine. Organizacioni dijelovi su:

- Uprava Društva,
- Služba održavanja,
- Služba razvoja i zaštite,
- Služba pravnih i općih poslova,
- Služba računovodstva i financija.

Organizacijske jedinice za određeno područje su tehničke ispostave (TI) kojim rukovodi upravitelj tehničke ispostave a to su:

- Tehnička ispostava Livno,
- Tehnička ispostava Grude,
- Tehnička ispostava Mostar,
- Tehnička ispostava Kiseljak,
- Tehnička ispostava Orašje.

Na dan 31.12.2011. godine, u Društvu je bilo uposlano 256 uposlenik.

Sjedište Društva je u Mostaru u Ulici Ante Starčevića bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finacijska izvješća i usklađenost poslovanja Društva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj naše revizije je da se na temelju provedene revizije izrazi mišljenje da li su finacijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno važećoj zakonskoj regulativi i primjenjivom okviru finacijskog izvještavanja. Za realizaciju navedenog cilja procjenjivati ćemo da li rukovodioci primjenjuju zakone i propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i danih ovlaštenja, ocjenu finacijskog upravljanja, funkciju interne revizije i sustava internih kontrola uspostavljanih tako da zaštite

imovinu kao i sposobnost da otkrivaju i sprečavaju značajno pogrešna prikazivanja u finansijskim izvješćima.

Zbog ograničenja vremena i resursa, revizijom nismo obuhvatili cjelokupno područje poslovanja, niti smo ispitivali sve transakcije. Na bazi uzorka ispitali smo procese i sa njima povezane finansijske veličine vezane za planiranje poslovnih aktivnosti, imovinu, prihode, obveze, značajnije troškove i procedure javnih nabavki, tako da postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja za koja smo smatrali bitnim, a vezana su za finansijsko izvještavanje.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Donijeti nove i unaprijediti postojeće interne akte i usuglasiti ih sa važećim zakonskim propisima i iste implementirati i nadzirati u procesu poslovanja.

Na datum bilance, vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadiive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje imovine.

Prilikom sastavljanja finansijskih izvješća obrazac Bilans stanja- Izvješće o finansijskom položaju za izvještajni period popunjavati sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvješća za privredna društva.

Uprava treba preispitati da li se rezerviranja vrše dosljednom primjenom MRS 37 Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, kako bi iskazani troškovi, obveze i finansijski rezultat na datum bilance bili realno iskazani.

Ispravku greške iz ranijeg perioda vršiti dosljednom primjenom Međunarodnog računovodstvenog standarda 8 kako bi iskazani troškovi, obveze i finansijski rezultat na datum bilance bili realno iskazani.

Društvo je dužno uskladiti svoja interna akta sa zakonskom regulativom u pogledu ostvarivanja prava na naknadu za rad na terenu i naknadu regresa i iste dosljedno primjenjivati.

Uprava Društva treba osigurati dosljednu provedbu odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH jer se radi o značajnim finansijskim transakcijama, osigurati najracionalnije korištenje raspoložive opreme i zaštiti imovinu Društva od mogućih gubitaka.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Osvrt na prethodnu reviziju

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH, treći put provodi reviziju finansijskih izvješća Društva i usklađenosti iskazanih iznosa sa važećim zakonskim i drugim propisima. Prethodne godine dano je mišljenje sa rezervom na finansijska izvješća iz razloga što:

Društvo nije provelo Odluku Vlade FBiH kojom je naloženo da se za vrijednost donirane opreme-grant Vlade Japana u iznosu od 10.120.979 KM poveća temeljni kapital, već je za navedeni iznos precijenilo odgođene prihode i finansijski rezultat u 2009. i 2010. godini..

Društvo, nije poštovalo odredbe Zakona o javnim nabavkama u BiH, te nismo mogli potvrditi visinu iskazanih troškova nabavljenih roba i usluga u 2010. godine u iznosu 6.833.670 KM. Naime, u kolovozu 2010. godine donesen je Pravilnik o postupku nabave roba, vršenju usluga i ustupanju radova. Njegova primjena počela je pred kraj godine, tako da je proveden postupak sukladno Zakonu o javnim nabavka za veoma mali broj nabavki (pet nabavki cca vrijednosti 350.000 KM).

Nismo mogli potvrditi da je Rukovodstvo u 2010. godini racionalno i efikasno koristilo raspoloživu opremu i sredstva, jer je angažiralo veći broj kooperanata.

Na temelju provedene revizije konstatiramo da je Društvo, provelo Odluku Vlade FBiH, te za vrijednost donirane opreme-grant Vlade Japana u iznosu od 10.120.979 KM povećalo temeljni kapital Društva i izvršilo izmjenu strukture vlasništva kako u finansijskih izvješćima tako i u sudskom registru (državni kapital čini 93,24% temeljnog kapitala Društva, a dionički kapital 6,76 % temeljnog kapitala Društva). Društvo je izvršilo korekciju finansijskih izvješća za 2009. i 2010. godinu

isknjižavanjem odgođenog prihoda u korist temeljnog kapitala (storniranjem priznatog prihoda od donacija tijekom 2009. i 2010. godine), što je dovelo do iskazivanja negativnog financijskog rezultata (gubitka) za 2009 i 2010. godini. Društvo je izmijenjena financijska izvješća dostavilo nadležnim institucijama 28. veljače 2011. godine. S toga iskazana bilančna stanja za prethodnu godinu razlikuju se od revidiranih bilančnih stanja (zalihe, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, temeljni kapital, obaveze prema dobavljačima; zadržana dobit). Iskazane stavke bilance uspjeha razlikuju se od revidiranih stavki bilance uspjeha (ostali operativni prihodi, dobit prije oporezivanja, porez na dobit, neto dobit).

Društvo i u 2011. godini nije poštovalo odredbe Zakona o javnim nabavkama u BiH. Za veoma mali broj nabavki (pet nabavki u vrijednosti 578.924 KM), su provedeni postupci nabavke sukladno Zakonu, dok su nabavke roba, vršenje usluga i ustupanje radova najvećim dijelom nabavljeni izravnim pregovaranjem (nabavka roba, vršenje usluga i ustupanje radova u 2011. godini 6.454.225 KM).

Nismo mogli potvrditi da je Rukovodstvo u 2011. godini racionalno i efikasno koristilo raspoloživu opremu i sredstva, jer je i dalje angažiran veći broj kooperanata.

Porezna uprava Federacije BiH, Sarajevo-Sektor za inspeksijski nadzor, obavještanje i istrage, Odsjek za kontrolu velikih poreznih obveznika Mostar, u periodu od 23.05.2011. godine do 17.06.2011. godine vršila je postupak inspeksijskog nadzora obračuna i evidentiranja i plaćanja javnih prihoda iz nadležnosti Porezne uprave Federacije BiH. Ukupno utvrđena porezna obaveza (sa kamatama) iznosi 229.725 KM. Na navedeno Rješenje o dodatno utvrđenim poreznim obvezama, Društvo je uložilo Žalbu.

Uprava za indirektno-neizravno oporezivanje, Sektor za poreze, Odsjek za kontrolu velikih poreznih obveznika Mostar, u periodu od 24.11.2011. godine do 16.12.2011. godine vršila je kontrolu PDV za period od 01.04.2009. godine do 31.10.2011. godine. Obveza po Zapisniku iznosila je 9.661 KM. Nakon uloženog Prigovora ukupno utvrđena obveza iznosila je 7.104 KM. Uplaćena je u cijelosti 18.01.2012. godine.

Federalno ministarstvo finansija, Finansijska policija Federacije BiH je u periodu od 22.08.2011. godine do 26.08.2011. godine po Zaključku Vlade Federacije BiH izvršila zahtjevanu provjeru podataka Društva. Predmet kontrole su bila slobodna sredstva Društva, koja su se nalazila na stanju oročenih kratkoročnih i dugoročnih uloga sa 30.06.2011. godine, a koja su po ugovorima o oročavanju sredstava bila oročena na računima poslovnih banaka. Finansijska policija Federacije BiH je utvrdila da je Društvo na dan 30.06.2011. godine nije raspolagalo oročenim novčanim sredstvima.

Reviziju financijskih izvješća za 2011. godinu izvršilo je Društvo za reviziju "K&P" d.o.o Mostar.

4.2 Sustav internih kontrola

Izvršili smo procjenu uspostavljanja, funkcioniranja i nadzora sustava internih kontrola na temelju provedene revizije značajnijih procesa poslovanja i povezanosti istih sa financijskim izvješćima i utvrdili sljedeće:

Društvo je vršilo izmjene i dopune ranije usvojenog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (u daljem tekstu Pravilnik), u tijeku 2011. godine, ali ne i u dijelu kojim je definirano da za pojedina radna mjesta nije utvrđen točan broj izvršilaca. Pravilnikom su pojedina radna mjesta sistematizovana alternativno na primjer: VSS/VŠS ili VSS/VKR. Određeni broj uposlenika nema adekvatnu stručnu spremu koja se predviđa Pravilnikom. Primjera radi navodimo da 74 uposlenika obavljaju poslove za koje je predviđena stručna sprema veća za stupanj, a ponekad i dva stupnja obrazovanja (npr. PK uposlenik, radi na poslovima administrator blagajnik, a za to radno mjesto je predviđena SSS, ili uposlenik sa SSS radi na poslovima VSS/VK radnik). Na drugoj strani određeni broj uposlenika radi na poslovima stručne spreme koja je za stepen niža od stepena obrazovanja koji uposlenici posjeduju (npr. SSS radi na poslovima Cestar 2 za što je predviđeno PK radnik ili uposlenik sa VSS radi na poslovima Voditelj operative održavanja za što je predviđena SSS/VK radnik). Uposlenicima se plaća obračunava po koeficijentu radnog mjesta na koje su raspoređeni sukladno Pravilniku o plaćama, bez obzira na supanj stručne spreme.

Pravilnikom o radu je utvrđeno da o potrebi zasnivanja radnog odnosa odlučuje direktor na temelju zahtjeva izvršnih direktora i rukovodilaca tehničkih ispostava gdje postoji potreba popunjavanja radnog mjesta, što za posljedicu ima netransparentan prijem djelatnika. Ovi propusti su kostatirani još u izvješću o reviziji financijskih izvješća za 2009. godinu.

Iako, Planom nije predviđeno upošljavanje, prijem novih djelatnika je vršen. U 2011. godini izvršen je prijem 2 uposlenika na neodređeno vrijeme i 8 uposlenika na određeno vrijeme od kojih su još 3 u radnom odnosu.

Nismo mogli potvrditi da koeficijenti za plaće iz Pravilnika o plaćama odgovaraju koeficijentima na osnovu kojih se vrši obračun plaće, jer na platnoj listi nije istaknut koeficijent za obračun plaće, a ni stopa minulog rada.

Iako je Društvo svojom politikom uredilo da će se rezerviranje obveza vršiti dosljednom primjenom MRS 37 Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, rezerviranje za potencijalne obveze po osnovu Rješenja Porezne Uprave od 27.06.2011. godine nisu vršena.

Društvo je u 2011. godini evidentiralo obveze i rashode po osnovu faktura iz 2007. godine.

Općem kolektivnom ugovorom (čl.25) regulirano da uposlenik može ostvariti pravo na naknadu za terenski dodatak ukoliko radi na terenu van mjesta zaposlenja u trajanju dužem od 30 dana.

Odredbe Pravilnika o plaćama, naknadama plaća i ostalim materijalnim primanjima koji imaju karakter plaće u dijelu koji se odnosi na ostvarivanje prava na obračun i isplatu regresa za godišnji odmor i terenskog dodatka nije usklađen sa odredbama Općeg kolektivnog ugovora, kako nalaže Zakon o radu. Navedenim Pravilnikom nije regulirano da uposlenici ostvaruju pravo na regres pod uvjetom da Društvo nije prethodnu poslovnu godinu završio sa gubitkom (čl.19. Općeg kolektivnog ugovora).

Društvo je prilikom sastavljanja finansijskih iskaza, kod popunjavanja obrasca Bilanca stanja u koloni Iznos tekuće godine, Bruto iznos i ispravka vrijednosti unosilo ukupan promet bilančnih pozicija u 2011. godini, a ne stanje bilančnih pozicija na dan 31.12.2011. godine, kako je regulirano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvješća za privredna društva. Navedeno je imalo za posljedicu da u finansijskim izvješćima nije iskazano stvarno stanje ispravki vrijednosti, kao korekcija realne vrijednosti, za pojedine bilančne pozicije, već je iskazan ukupan potražni promet svih bilančnih pozicija u aktivi (dugoročna razgraničenja, sirovine i materijal, gotovina i gotovinski ekvivalenti).

Postupak i način javnih nabavki uređuje se Pravilnikom o nabavci roba, obavljanju usluga i ustupanju radova. Društvo je donijelo niz internih procedura kojima se regulira postupak nabavki. Međutim, izbor dobavljača za nabavku roba, obavljanje usluga i ustupanje radova vrše Izvršni direktori uz suglasnost Direktora Društva. U 2011. godini ukupna nabavka roba i usluga iskazan je u iznosu od 6.454.225 KM, od 356 pravnih i fizičkih osoba. Za samo četiri nabavke vrijednosti od 578.924 KM proveden je postupak sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH.

Donijeti nove i unaprijediti postojeće interne akte i usuglasiti ih sa važećim zakonskim propisima i iste implementirati i nadzirati u procesu poslovanja.

4.3 Planiranje i izvještavanje

Skupština Društva usvojila je trogodišnji Plan poslovanja u svibnju 2010 godine za period 2010–2012. godine, a Rebalans plana poslovanja u srpnju 2011. godine. Rebalans plana je rađen zbog izmjene u načinu evidentiranja odloženih prihoda primljenih kao donacije.

Plan poslovanja za 2011. godinu izrađen je od strane Uprave u lipanju 2011. godine temeljem usvojene procedure–radne upute za planiranje i temeljem smjernica danih u trogodišnjem planu, te ostvarenih rezultata u 2010. godini kao i očekivanja u 2011. godini. Godišnjim planom poslovanja nije obuhvaćeno planiranje obima, količine i vrijeme izvođenja radova već se to vrši Operativnim mjesečnim planovima. Odgovornost za izradu mjesečnih planova imaju Upravitelji tehničkih ispostava, odnosno Izvršni direktor za održavanje. Planom poslovanja za 2011. godinu postavljeni su ciljevi: smanjiti gubitak poslovanja, racionalizirati troškove poslovanja korištenjem unutarnjih rezervi, pratiti naknade šteta u cilju smanjenja istih, promijeniti strukturu cijene koštanja usluga na račun smanjenja učešća usluga kooperanata, kontinuirano vršiti osposobljavanje djelatnika.

Planirani i ostvareni finansijski pokazatelji u 2011 godini su:

Red Broj	Opis	Plan 2011 god.	Ostvareno 2011. god	Ostvareno 2010. god
1	2	4		5

I	Ukupni prihodi	12.420.000	11.695.192	12.167.207
II	Ukupni rashodi	12.670.000	12.219.787	13.105.220
III	Financijski rezultat (I-II) dobit	(250.000)	(524.595)	(938.012)

Ostvareni prihodi su manji za 724.808 KM u odnosu na Plan poslovanja ili za 6%, a ostvareni rashodi za 450.213 KM ili za 4%, a gubitak je veći u odnosu na plan dva puta ili za 274.595 KM.

Planom predviđena investiciona ulaganja iz vlastitih sredstava u iznosu od 750.000 KM su ostvarena u iznosu 129.885 KM ili 17 %.

Planirane investicije se odnose na završetak objekta u Tomislavgradu, na ulaganja u sustav zaštite, za nabavu uređaja za mješanje betona, za nabavu četki za čišćenje. Iako Planom nije predviđeno upošljavanje novih uposlenika, a u tijeku 2011. godine izvršen je prijem 2 uposlenika na neodređeno vrijeme i 8 uposlenika na određeno vrijeme od kojih su još 3 uposlenika u radnom odnosu.

Izvješće o poslovanju Uprava sačinjava dva puta godišnje i podnosi ga Nadzornom odboru, Odboru za reviziju i Skupštini. Izvješćem nije obuhvaćen obim i ostvarenje planiranih investicija niti kakav je njihov uticaj na priliv ekonomske koristi, kao ni obim i ostvarenje planiranih troškova. U godišnjem Izvješću o poslovanju, nisu prezentirani uporedni pokazatelji, ostvareno / planirano za sve planirane veličine (npr: ulaganja u investicije).

Izvješće o realizaciji plana i programa prema Vladi FBiH vrši se putem resornog ministarstva jedanput godišnje nakon usvajanja izvješća od strane Skupštine Društva. Izvješće o poslovanju za 2011. godinu je usvojeno od strane Uprave Društva u ožujku 2012. godine.

4.4 Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u bruto iznosu od 19.434.138 KM. Ispravka vrijednosti je 9.167.534 KM ili 47 %, te sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 10.266.604 KM. Najveću stavku čine nekretnine, postrojenja i oprema neto knjigovodstvene vrijednosti 10.253.472 KM ili 99% stalnih sredstava.

Promjene na **nekretninama, postrojenjima i opremi** u periodu od 01.01. do 31.12.2011. godine iskazane su u sljedećoj tabeli:

Opis	Zemljište	Gradevin. objekti	Postro. i oprema	Alati, pog. kanc. mat	Transp. sredstva	Mat. sred. u prip.	Ostala mater. sredstva	Ukupno	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 Nabavna vrijednost									
Stanje na dan 31.12.10.	497.929	2.129.355	9.410.212	215.191	6.530.317	105.083	13.013	18.901.101	
dire. pov. u 2011. God		3.308	124.718	6.075	20.654	18.740		173.494	
prij.sa prip.(inv.u toku)		123.823				-123.823		0	
otuđenje i rashodovanje			-74.548	-6.469				-81.017	
ostalo	113.536	26.223						139.759	
Stanje na dan 31.12.11.	611.465	2.282.709	9.460.383	214.797	6.550.971	0	13.013	19.133.338	
2 Akumu. amortiza.									
Stanje na dan 31.12.10.		338.228	3.943.452	192.277	3.079.754			7.553.711	
amortizacija za 2011.		55.413	795.940	7.403	528.348	0	0	1.387.104	
prijenos (sa) na		338.228	3.943.452	192.277	3.079.754	0	0	7.553.711	
otuđenje i rashodovanje			-67.715	-6.246				-73.961	
Ostalo								0	
Stanje na dan 31.12.11.	0	393.641	4.671.676	193.435	3.608.102	0	0	8.866.854	
3 Neto knjig. Vrijednost									
Stanje na dan 31.12.10.	497.929	1.791.127	5.466.761	22.914	3.450.563	105.083	13.013	11.347.390	
Stanje na dan 31.12.11.	611.465	1.889.068	4.788.707	21.363	2.942.868	0	13.013	10.266.484	

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po trošku sticanja odnosno nabavke umanjenom za iznos amortizacije i akumuliranih gubitaka od umanjenja vrijednosti. Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja se vrši metodom nabavne vrijednosti. Investicijska ulaganja na sredstvima dugotrajne materijalne imovine obuhvaćaju naknadne troškove na već postojećim sredstvima, kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi u većem obimu pritijecati u Društvo i kada se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Prema naprijed iznesenim tabelarnim podacima na imovini su se desile slijedeće promjene:

- Izvršeno je povećanje vrijednosti zemljišta u iznosu od 113.536 KM. Na temelju Rješenja Općinskog suda u Konjicu izvršena je promjena subjekta upisa-titulara prava posjeda i vlasništva nad zemljištem (zemljište ispod kuće za smještaj radnika u zimskom periodu i zemljište ispod skladišnog prostora koji se nalazi u K.O. Prozor-Makljen), sa Uprave puteva-Uprava za puteve Mostar, na Dioničko društvo „Ceste“ Mostar. Naime Društvo se obratilo Općinskom sudu u Konjicu, zemljišno- knjižnom uredu 14.10.2010.godine sa zahtjevom za promjenu upisa titulara, te na temelju priložene dokumentacije Sud je donio navedeno Rješenje.
- Povećanje vrijednost građevinskih objekata izvršeno je za 153.354 KM. Sa investicija u tijeku preneseno je 123.823 KM, a odnosi se na: izgradnju nadstrešice u Kiseljaku 54.841 KM; nadsrešice u Tomislavgradu 42.796 KM, nadstrešice u Cerovu Dolcu 6.748 KM, te uređenje dvorišta u Cerovu Docu 9.532 KM i uređenju Posušja 9.906 KM. Izravno povećanje građevinskog objekta izvršeno je za 29.531 KM, a odnosi se na uknjižbu vrijednosti kuće na Makljenu po Rješenju Općinskog suda u Konjicu o promjeni upisa-titulara prava posjeda nekretnina, te povećanje vrijednosti objekta na Makljenu za 3.308 KM (ugradnju prozora). Smanjenje građevinskih objekata izvršeno je za vrijednost obračunate amortizacije 55.413 KM.
- Nabavljeno je postrojena i opreme u vrijednosti 124.718 KM, a odnosi se na nabavku: građevinskih strojeva i opreme 92.432 KM (2 uređaja za mješanje soli 50.860 KM; četke za čišćenje Rasco 21.700 KM, te motorne pile, motorne kosilice, rusilice, trimeri, ciklotetri, kresač grana, elektropneumatski čekić ukupne vrijednosti 19.872 KM); uredska i informatička oprema 8.338 KM; videonadzor i protupožarni alarmni sustav 21.354 KM, te ostale opreme u ukupnom iznosu 2.594 KM. Smanjenje opreme izvršeno je za obračunatu amortizaciju 795.940 KM, te na temelju prijedloga Središnje komisije za godišnji popis za 2011. godinu-otpis dotrajale i neispravne opreme, nabavne vrijednosti 74.548 KM ispravke vrijednosti 67.715 KM, te sadašnje vrijednosti 6.833 KM.
- Uredskog inventara i namještaja u 2011.godini nabavljeno je 6.075 KM. Smanjenje navedenih stavki izvršeno je za obračunatu amortizaciju 7.403 KM, te na temelju prijedloga Središnje komisije za godišnji popis za 2011. godinu-otpis dotrajalog i neispravnog uredskog materijala i opreme nabavne vrijednosti 6.469 KM, ispravke vrijednosti 6.246 KM.
- Transportna sredstva u 2011.godini povećana su za 20.654 KM (ulaganja u već postojeća transportna sredstva), a smanjena su za iznos obračunate amortizacije 528.348 KM.
- Ulaganja u investicije u tijeku u iznosu od 18.740 KM, čine ulaganja u nadstrešicu u Kiseljaku 11.992 KM, te ulaganja u krug u Posušju i Cerovom Dolcu 6.748 KM.

Na datum bilance, nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, sukladno zahtjevu MRS 36 Umanjenje imovine.

Materijalna stalna sredstva otpisuju se (amortizuju) na temelju procijenjenog vijeka uporabe, odnosno na temelju procjene pritecanja ekonomskih koristi od korištenja i uporabe stalnih sredstava. Međutim, amortizacija materijalnih sredstava obračunavala se linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz "Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije".

Stope amortizacije materijalne imovine su:

	Vijek korišt. (u god.)	Stopa (u %)
Građevinski objekti i oprema		
poslovne zgrade	50	2,00
bageri-rovokopač, utovarivači	10	10,00
Kamioni	10	10,00
Poluotvorena vozila	7	14,29
Džipovi i kombi vozila	7	14,29
Specijalna oprema (alati)	10	10,00

Amortizacija nematerijalne imovine izvršena je po stopi od 20%. Nematerijalna imovina je u potpunosti amortizirana.

Prema prezentiranim podacima od strane odgovornih lica, Društvo nema upisanih hipoteka na nekretninama, niti danih založnih prava na pokretnu imovinu.

Na datum bilance, vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadbive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje imovine.

4.5 Tekuća sredstva – Novčana sredstva i potraživanja

4.5.1 Novčana sredstva

Novac se sastoji od novčanih sredstava na računima u poslovnim bankama i blagajni Društva.

	31.12.2011	31.12.2010
Žiro račun	586.252	374.724
Blagajna	4.274	2.862
Devizni račun	225.901	38.245
Ostala deponirana sredstva	0	486.649
Ukupno	816.427	902.480

Transakcijski računi otvoreni su kod: UniCredit Bank Mostar i Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH.

4.5.2 Potraživanja

Potraživanja od kupaca su priznata na temelju ispostavljenih faktura za izvršene usluge. Na dan 31.12.2011. godine iskazana su slijedeća potraživanja:

Potraživanja od kupaca	31.12.2011.	31.12.2010.
Ukupna potraživanja od kupaca	16.131.000	2.730.866
Ispravka vrijednosti potraživanja	13.658.441	288.785
Potraživanja od kupaca	2.472.559	2.442.081

Ukupna potraživanja od kupaca od 16.131.000 KM čini dugovni promet kupaca od 01.01.2011. do 31.12.2011.godine, a ispravka vrijednosti potraživanja iskazana u iznosu 13.658.441 KM, čini potražni promet kupaca u vrijednosti od 13.369.655 KM, uvećan za saldo ispravke vrijednosti potraživanja iz prethodnog perioda od 268.785 KM.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u 2011.godini nije vršena iako ima potraživanja starijih od godinu dana. Potraživanja od kupaca starija od godinu iznose 658.869 KM, od čega je 98.569 naplaćeno nakon datuma bilance, a za ostali dio potraživanja kako stoji u Godišnjem izvješću o poslovanju, napravljen je sporazum o naplati, te Uprava nije cjenila da treba vršiti ispravku vrijednosti zastarjelih potraživanja.

Druga kratkoročna potraživanja	31.12.2011.	31.12.2010.
Druga potraživanja	141.909	67.457
Ispravka vrijednosti drugih potraživanja	63.605	50.579
Druga potraživanja	78.304	16.878

Druga potraživanja u bilanci stanja iskazan su na isti način kao i potraživanja od kupaca. U bilanci stanja, nije iskazano stanje drugih potraživanja na dan 31.12. 2011.godine, već bruto promet drugih potraživanja. Ispravka vrijednosti drugih potraživanja u 2011.godini nije vršena.

Društvo je prilikom sastavljanja finansijskih iskaza, kod popunjavanja obrasca Bilanca stanja u koloni Iznos tekuće godine, Bruto iznos i ispravka vrijednosti unosilo ukupan promet bilančnih pozicija u 2011.godini, a ne stanje bilančnih pozicija na dan 31.12.2011.godine, kako je regulirano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvješća za privredna društva. Navedeno je imalo za posljedicu da u finansijskim izvješćima nije iskazano stvarno stanje ispravki vrijednosti, kao korekcija realne vrijednosti, za pojedine bilančne pozicije, već je iskazan ukupan potražni promet svih bilančnih pozicija u aktivu (dugoročna razgraničenja, sirovine i materijal, gotovina i gotovinski ekvivalenti).

Prilikom sastavljanja finansijskih izvješća obrazac Bilans stanja- Izvješće o finansijskom položaju za izvještajni period popunjavati sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvješća za privredna društva.

4.6 Kapital

U financijskim izvješćima na dan 31.12.2010.godine, kapital je iskazan u iznosima:

Polozicija	31.12.2011.	31.12.2010.
KAPITAL	12.556.886	13.081.481
Dionički kapital	11.740.579	11.740.579
Zakonske i ostale rezerve	1.340.902	2.871.718
Gubitak do visine kapitala	524.595	1.530.816

Temeljni kapital Društva upisan je u iznosu od 11.740.575 KM, a sastoji se od: državnog kapitala 10.947.062KM, što čini 93,24% temeljnog kapitala Društva i dioničkog kapitala 793.513 KM, što čini 6,76 % temeljnog kapitala Društva. Državni kapital u vlasništvu je Federacije BiH, kao osnivača. Ovlaštenja i obaveze vlasnika kapitala, shodno Uredbi o vršenju ovlaštenja organa Federacije Bosne i Hercegovine u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala vrši Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, kao resorno ministarstvo. Preostali dio od 6,76% kapitala u vlasništvu je 29 malih dioničara: ZIF Herbos fond d.d. Mostar 1,6204%; ZIF "MI-Group" d.d. Sarajevo 1,2861%; IF Crobih fond d.d. Mostar 0,6482%, te ostali dioničari u ukupnim udjelima 3,2053. Temeljni kapital Društva podjeljen je na 939.246 redovnih (običnih) dionica. Nominalna vrijednost jedne dionice je 12,50 KM.

Zakonske i ostale rezerve iskazane su u iznosu od 1.340.902 KM. U odnosu na prethodnu godinu manje su za 1.530.816 KM. Smanjenje zakonskih i ostalih rezervi u navedenom iznosu, izvršeno je za pokriće gubitka iz prethodnih godina. Naime, Društvo je izvršilo korekciju financijskih izvješća za 2009. i 2010. godine, u smislu isknjižavanja odgođenog prihoda u korist temeljnog kapitala (storniranjem priznatog prihoda od donacija tijekom 2009. i 2010. godine), što je dovelo do iskazivanja negativnog financijskog rezultata (gubitka). Odlukom Skupštine Društva, gubitak iz 2009. godine u iznosu od 638.303 KM pokriven je iz neraspoređene dobiti 45.499 KM i iz zakonskih rezervi 592.804 KM, dok je gubitak iz 2010. godine iskazan u iznosu 938.012 KM u cjelosti pokriven iz zakonskih rezervi.

Gubitak do visine kapitala iskazan je u iznosu od 524.595 KM koliko je iskazan negativan financijski rezultat (gubitak) tekuće godine.

4.7 Obveze i razgraničenja

Obveze i razgraničenja iskazane u financijskim izvješćima iznose **1.364.135** KM. Struktura iskazanih obveza i razgraničenja je sljedeća:

Obaveze i razgraničenja	31.12.2011.	31.12.2010.
Dugoročne obveze	-	8.061
Kratkoročne obveze	1.364.135	1.693.308
Kratkoročne financijske obveze (kratkoročni dio dugoročnih obveza)	8.150	41.960
Obveze iz poslovanja (dobavljači)	803.274	1.080.673
Obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	371.700	398.672
Druge obveze	49.876	59.244
Obveze za PDV	127.343	112.759
Pasivna vremenska razgraničenja	-	250.000
Ukupno:	1.364.135	1.951.369

Kratkoročne obveze u iznosu od 1.364.135 KM se najvećim dijelom od 803.274 KM odnose na obveze prema dobavljačima (najznačajniji su Livno putevi Livno, Macot sol Mostar, Signalizacija Grude); na obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih u iznosu od 371.700 KM (obveze za neto plaće 151.468 KM, obveze za poreze i doprinose na plaću i iz plaće 134.676 KM, obveze za ostala primanja i naknade troškova zaposlenih 85.556 KM). Obveze prema zaposlenim odnose se na prosinac 2010. godine koje su izmirene u siječnju 2011. godine.

4.7.1 Potencijalne obveze-Sudski sporovi

U 2011. godini od strane Društva nije pokrenuta ni jedna tužba za naplatu duga.

Od strane fizičkih i pravnih osoba za naknadu štete kod saobraćajnih nezgoda koje su se dogodile zbog oštećenog kolovoza koje Društvo održava, protiv Društva je na dan 31.12. 2011. godini pokrenuto ukupno 24 tužbe (od toga je 5 okončano u toku 2011. godine). Ukupna vrijednost pokrenutih sudskih sporova iznosi 172.412 KM.

U ovu vrijednost sudskih sporova nije uključen spor koji je pokrenut po Zapisniku Porezne Uprave od 20.06.2011. godine kojim su utvrđene dodatane porezne obveze. Društvo je uložilo prigovor na obveze utvrđene navedenim Zapisnikom, a Porezna Uprava je Rješenjem od 27.06.2011. godine potvrdila dodatno utvrđene porezne obveze u iznosu od 229.725 KM. Društvo je uložilo žalbu na navedeno Rješenje 12.07.2011. godine. Drugostupanjski postupak još uvijek nije okončan.

Sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu (MRS) 37 Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, Društvo treba izvršiti rezerviranje kada ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao posljedicu prošlog događaja; kada je vjerovatno da će za podmirenje obveze biti potreban odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi i kada se iznos obveze može pouzdano procijeniti. U ovom slučaju radi se o dodatno utvrđenim obvezama po Rješenju porezne uprave u iznosu od 229.725 KM, jer je odliv sredstava za podmirenje nastalih obveza izvjestan, zašto nije izvršeno rezervisanje. Također, nije izvršeno rezerviranje i za sudske sporove koji su pokrenuti protiv Društva, za naknadu štete kod saobraćajnih nezgoda koje su se dogodile zbog oštećenog kolovoza, za čije održavanje je odgovorno Društvo, u vrijednosti od 172.412 KM.

Uprava treba preispitati da li se rezerviranja vrše dosljednom primjenom MRS 37 Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, kako bi iskazani troškovi, obveze i finansijski rezultat na datum bilance bili realno iskazani.

4.8 Prihodi

Prihod se priznaju u finansijskim izvješćima kad je zarađen, tj, prema datumu njegove realizacije, a vrednuje se po fer vrijednosti. Datum realizacije prihoda smatra se zadnji dan razdoblja u kojem su obavljene usluge. Priznavanje prihoda za prodane i fakturirane usluge odlaže se ako se sa sigurnošću ne može procijeniti naplata i ako je rizik veći od uobičajenog.

Ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 11.695.192 KM, što je u odnosu na prošlu godinu manje za 472.014 KM ili 4%.

	Opis	Ostvareno I-XII 2011	Ostvareno I-XII 2010
I	Prihodi ostvareni prodajom	11.378.209	12.120.275
	Prihodi ostvareni održavanjem magistralnih cesta	9.406.266	9.770.727
	Prihodi ostvareni održavanjem regionalnih cesta	1.896.113	2.057.316
	Prihodi od usluga drugim komitentima	75.830	292.232
II	Prihodi od financiranja	6.473	19.558
III	Ostali prihodi	310.510	27.373
	Ukupni prihodi (I+II+III)	11.695.192	12.167.206

Prihodi ostvareni prodajom iskazani su u iznosu od 11.378.209 KM i u odnosu na prošlu godinu manji su za 742.066 KM ili 6%. Čine ih: prihodi ostvareni održavanjem magistralnih cesta 9.406.266 KM ili 80% ostvarenog prihoda; prihodi ostvareni održavanjem regionalnih cesta 1.896.113 KM ili 16% ostvarenog prihoda; prihodi od usluga drugim komitentima 75.830 KM.

Prihodi od financiranja iskazani su 6.473 KM i tri puta su manji u odnosu na prethodnu godinu.

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 310.510 KM, znatno su veći od ostalih prihoda iskazanih u prethodnom periodu (jedanaest puta), a čine ih: prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava 139.759 KM; prihodi od ukidanja rezerviranja po započetim sudskim sporovima 106. 659 KM; refundacija bolovanja 27.292 KM; naplaćena ranije otpisana potraživanja 20.000 KM; prihodi od naknada šteta od osiguranja 7.471 KM, te ostali prihodi u ukupnom iznosu 9.329 KM.

4.9 Rashodi

U financijskim izvješćima iskazani su ukupni rashodi u iznosu od **12.219.787 KM**. Struktura iskazanih rashoda je sljedeća:

Opis	31.12.2011.	31.12.2010.
Poslovni rashodi	12.161.262	12.611.370
Finansijski rashodi	16.996	35.998
Ostali rashodi i gubici	10.454	452.685
Rashodi iz osnova vrijednosti usklađivanja sredstava	-	4.930
Rashodi iz osnova prom.rač.pol. i ispravke greške ranijih perioda	31.075	236
Ukupno rashodi perioda:	12.219.787	13.105.219

Poslovni rashodi u iznosu od 12.161.262 KM čine najveći dio rashoda i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 450.108 KM ili za 4%. Najveću stavku u okviru poslovnih rashoda predstavljaju troškovi plaća i drugih primanja zaposlenih u iznosu 5.106.199 KM (što je šire pojašnjeno u točki 4.10.1.Izvješća), te materijalni troškovi poslovanja u iznosu od 3.361.040 KM, troškovi proizvodnih usluga u iznosu od 1.864.244 KM, troškovi amortizacije u iznosu od 1.387.290 KM i nematerijalni troškovi u iznosu od 442.489 KM.

Materijalne troškove čine: utrošene sirovine i materijal u iznosu od 1.915.428 KM, odnose se na utrošak osnovnog i pomoćnog repromaterijala za održavanje cesta (beton, pijesak, prometni znakovi, svi dijelovi što idu uz prometne znakove, ivičnjaci, i ostali materijal), utrošena energija i gorivo (gorivo za građevinske mašine, teretna i putnička vozila) u iznosu od 1.258.698 KM, utrošeni rezervni dijelovi 95.875 KM i troškovi otpisa sitnog inventara i autoguma 91.039 KM.

Troškove proizvodnih usluga čine: troškovi usluga izrade i dorade učinaka (kooperanti) u iznosu od 1.451.115 KM, troškovi transportnih usluga u iznosu od 69.585 KM, troškovi usluga održavanja 329.931 KM, troškovi zakupa i troškovi reklame i sponzorstva u iznosu od 13.613 KM.

Troškove amortizacije čine troškovi obračunati linearnom metodom za svako sredstvo pojedinačno.

Nematerijalne troškove čine: troškovi neproizvodnih usluga (komunalne usluge, troškovi vode, troškovi računovodstvenih i revizorskih usluga, troškovi seminara i stručne literature, u iznosu od 149.998 KM, troškovi reprezentacije u iznosu od 29.228 KM, troškovi premija osiguranja vozila u iznosu od 73.561 KM, troškovi platnog prometa u iznosu od 13.168 KM, troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga u iznosu od 65.671 KM, troškovi poreza koji ne zavise od poslovnog rezultata, naknada za zaštitu šuma, izdaci za vodne naknade u ukupnom iznosu od 51.092 KM i ostali nematerijalni troškovi-troškovi registracije vozila u iznosu od 59.770 KM.

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 16.996 KM, a odnose se na: kamate po financijskom lizingu, kamate po kreditu od Uni Credit banke se odnosi na sufinansiranje dijela kamata po kreditima koji su kod banke koristili određeni uposlenici, a što je šire pojašnjeno u izvješću o provedenoj reviziji financijskih izvješća za 2009. godinu i zatezne kamate po osnovu sudskih sporova.

Ostali rashodi i gubici u iznosu od 10.454 KM odnose se na neotpisanu vrijednost i druge troškove erashodovanih i rashodovanih stalnih sredstava, manjkove sirovina i materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara i novčane kazne po prekršajnim naložima u prometu.

Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravke greške ranijih perioda u iznosu od 31.075 KM, odnose se na ne evidentirane račune iz prethodnih godina. Najveći dio od 30.652 KM se odnosi na račun od dobavljača Menadžer d.o.o.Lukavac iz 2007 godine. Sukladno MRS 8-Računovodstvene politike i promjene računovodstvenih procjena i greške, greške ranijeg perioda se isključuju iz dobiti i gubitka perioda.

Ispravku greške iz ranijeg perioda vršiti dosljednom primjenom Međunarodnog računovodstvenog standarda 8 kako bi iskazani troškovi, obaveze i financijski rezultat na datum bilance bili realno iskazani.

4.9.1 Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih

Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih iskazani su u bilanci uspijeha u iznosu od 5.106.199 KM, a čine ih bruto plaće, troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih i troškovi naknada ostalim fizičkim licima.

Troškove primanja zaposlenih čine:

Bruto plaća	3.751.297
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	1.277.855
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima.	77.047
Ukupno:	5.106.199

Bruto plaća u iznosu od 3.751.297 KM predstavlja 73% primanja zaposlenih. Prema podacima Društva Bruto plaću čine: troškovi plaća u iznosu od 2.988.171 KM i troškovi naknada plaća u iznosu od 763.126 KM. U okviru pozicije troškova plaća u poslovnoj evidenciji nije osigurana analitička evidencija za sve pozicije koje čine bruto plaću (neto plaća, porez na plaću doprinose iz plaće). Isplatu plaće za prosinac 2011. godine Društvo je izvršilo u siječnju 2012. godine.

Obračun plaća i naknada reguliran je Pravilnikom o radu te pojedinačnim ugovorima o radu zaposlenika.

Plaće Upravi regulirane su Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim poduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH i Ugovorom o ovlaštenjima, odgovornostima i pravima članova Uprave sukladno aktu Federalnog ministarstva prometa i komunikacija od 02.06.2009. godine. Navedenim Zakonom nisu decidno navedene druge vrste naknada.

Mjesečna plaća generalnom direktoru utvrđena je u visini 4,3 i za izvršne direktore u visini 3,7 prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca.

Isplaćena plaća Direktor Društva za listopad 2011. godine **iznosi 4.429 KM i to je ujedno i najveća plaća isplaćena za taj mjesec. Najmanja plaća isplaćena u listopadu iznosi 449 KM, a prosječna plaća u Društvu za 2011. godinu iznosi 730 KM.**

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iznose 1.277.855 KM, a odnose se na topli obrok 448.640 KM, na naknade za rad na terenu 349.722 KM, na troškove prevoza 262.614 KM, na regres za godišnji odmor 126.500 KM, te na troškove službenog putovanja, troškove zimske službe, troškove otpremnina i pomoći u slučaju smrti i poklona u ukupnom iznosu od 90.383 KM.

Naknada za topli obrok zaposlenika, isplaćena u iznosu od 448.640 KM, vršila se na osnovu Odluke Direktora Društva iz 2003. godine i iznosila je 10 KM.

Naknada za rad na terenu isplaćena je u iznosu od 349.722 KM sukladno Odluci Uprave Društva od 15.11.2009. godine i Pravilniku o plaćama, naknadama plaća i ostalim materijalnim primanjima koji imaju karakter plaće.

Pravilnikom o plaćama, naknadama plaća i ostalim materijalnim primanjima koji imaju karakter plaće između ostalog je regulirano: uposleniku pripada naknada za terenski dodatak najmanje u iznosu od 75% dnevnice kada zaposlenik radi na terenu van područja tehničke ispostave više od 5 dana uzastopno; ukoliko radi na terenu u okviru područja ispostave najmanje efektivno 12 sati i vraća se kući uposleniku pripada terenski dodatak u iznosu od 50% punog terenskog dodatka, a ukoliko zaposlenik radi na terenu u okviru područja ispostave najmanje efektivno 10 sati i vraća se kući, uposleniku pripada terenski dodatak u iznosu od 40% punog terenskog dodatka.

Odlukom Uprave Društva je utvrđena visina naknade za terenski dodatak i to: naknada za terenski dodatak D1 iznosi 36 KM, naknada za terenski dodatak D2 iznosi 24 KM i naknada za terenski dodatak D3 iznosi 19 KM.

Općim kolektivnim ugovorom (čl.25) regulirano da uposlenik može ostvariti pravo na naknadu za terenski dodatak ukoliko radi na terenu van mjesta zaposlenja u trajanju dužem od **30 dana**.

Temeljem naprijed navedenog ne možemo potvrditi visinu isplaćene naknade za terenski dodatak koju je Društvo isplatilo sukladno Pravilniku o plaćama i Odluci Uprave, koji nisu usklađeni sa Zakonom o radu i Općim kolektivnim ugovorom.

Naknada za regres zaposlenika u iznosu od 126.500 KM je obračunata na osnovu Odluke uprave Društva od 21.07.2011. godine u visini od 500 KM po zaposleniku. Isplata regresa je izvršena 22.07.2011. godine.

Naime Društvo je radilo izmjenjena financijska izvješća za 2009. godinu i 2010. godinu. Izmjenjenim financijskim izvješćima iskazan je gubitak i na dan 31.12.2009. i 2010. godine. Skupština Društva je usvojila izmjenjena financijska izvješća 21.06.2011. godine, a isplatu regresa je izvršilo 22.07.2011. godine, to jest nakon usvojenih financijskih izvješća u kojima je iskazan gubitak za 2010. godinu, a i za 2009. godinu.

Iz naprijed navedenog se vidi da je Društvo izvršilo isplatu regresa sukladno Pravilniku o plaćama i Odluci Uprave što je suprotno odredbama članu 19. Općeg kolektivnog ugovora kojim je regulirano da uposlenik ima pravo na regres, pod uvjetom da gospodarski subjekt- poslodavac nije prethodnu poslovnu godinu završio sa gubitkom.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima u iznosu od 77.047 KM odnose se na: naknade članovima Nadzornog odbora 49.238 KM, naknade članovima odbora za reviziju 24.960 KM, naknade po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 2.849 KM. Sve naknade su u bruto iznosu.

Aktom Federalnog ministarstva prometa i komunikacija od 02.06.2009. godine, a sukladno Zakonu o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja Institucija u FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH je regulirano da predsjedniku Nadzornog odbora naknada iznosi 65% od iznosa dvije prosječne isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom ostvarene u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Članovima Nadzornog odbora naknada iznosi 80 % naknade predsjednika Nadzornog odbora. Naknada predsjedniku Nadzornog odbora isplaćena za septembar 2011. godine iznosi 1.068 KM, a članovima Nadzornog odbora 855 KM.

Istim aktom utvrđena je i naknada Predsjedniku odbora za reviziju i iznosi 70% utvrđene mjesečne naknade Prdsjednika Nadzornog odbora i za kolovoz 2011. godine splaćena je u iznosu od 747 KM, a članovima Odbora za reviziju 70% utvrđene naknade članova nazornog odbora, a za kolovoz 2011. godine isplaćena je u iznosu 598 KM.

Društvo je dužno uskladiti svoja interna akta sa zakonskom regulativom u pogledu ostvarivanja prava na naknadu za rad na terenu i naknadu regresa i iste dosljedno primjenjivati.

4.10 Financijski rezultat

Društvo je u financijskim izvješćima za 2011. godinu iskazalo negativan financijski rezultat (gubitak) u iznosu 524.595 KM. Uprava Društva predložila da se gubitka po Godišnjem obračunu za 2011. godinu, pokrije iz zakonskih pričuva u cjelokupnom iznosu. Konačnu Odluku o načinu pokrića gubitka za 2011. godinu donijet će Skupština Društva sukladno Zakonu o gospodarskim društvima, Zakonu o javnim poduzećima i Statutu Društva. Prijedlog Odluke o pokriću gubitka po godišnjem obračunu za 2011. godinu dostaviće se na odlučivanje Nadzornom odboru, Skupštini Društva, kao i na mišljenje Odboru za reviziju Društva. Do momenta okončanjarevizije navedene odluke nisu donesene.

4.11 Nabavke

Izvršili smo uvid u dokumentaciju vezanu za provedbu postupka nabavki i utvrdili.

Ukupna nabavka roba i usluga obavljena tijekom 2011. godine kako je navedeno u Godišnjem izvješću o poslovanju, iskazan je u iznosu od 6.454.225 KM, a isti je obavljen sa 356 pravnih i fizičkih osoba. Uvidom u prezetiranu dokumentaciju nabavka roba i usluga vršena je izravnim pregovaranjem, sa dobavljačima i (kooperantima) sa kojima se obavljala ranija poslovna suradnja. Za veoma mali broj nabavki (četiri nabavke ukupne vrijednosti 578.924 KM i to: otvorenim postupkom-nabavke i transporta soli NaCl do punktova za zimsko održavanje magistralnih cesta, te konkurentskim zahtjevom: nabavka uređaja za mješanje sredstava za mokro posipanje; nabavka video nadzora i protu provalnog alarmnog sustava, te nabavka četki za čišćenje kolnika) izvršen je provedbom odredbi sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH.

Uprava navedeno objašnjava na slijedeći način.

Društvo je raspisalo poziv za javno nadmetanje za izbor najpovoljnijeg ponuđača za isporuku građevinskog materijala, prometne signalizacije, goriva i obavljanje usluga za potrebe Društva za 2003. godinu, a to je učinila i za 2004. godinu. Na otvoreni poziv, tada se javilo više ponuđača po svim lotovima, a u Zapisniku o ocjeni i prihvaćanju pristiglih ponuda iz 2003. godine, stoji da su izabrani najpovoljniji.

U 2005. godini, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija dalo je Suglasnost Društvu za produženje Sporazuma za nabavku robe, vršenju usluga i ustupanju radova (kooperantski radovi) sa ranije odabranim dobavljačima, na temelju tada važeće Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i

ustupanju radova i na temelju Sporazuma o uslovima i načinu održavanja magistralnih cesta na teritoriji FBiH koji je Društvo zaključilo sa JP Ceste FBiH. Navedeni sporazumi odnose se na kooperanske usluge, zaključeni sa: Livnopotovi Livno ; Ceste Kompani Kiseljak; Menadžer d.o.o Lukavac; Signalizacija d.o.o. Grude; Buljan ceste d.o.o. Kreševo. Zaključeni su na određeno vrijeme od 15.03.2004. godine do 15.11.2007. godine. U 2002. godini, sklopljeni su Ugovori o osnivanju poslovne udruge na period od 5 godina, sa kooperantima: Livnopotovi d.d. Livno; Ceste Company d.o.o. Kiseljak, Autoprijevoznik Šimun Perić i Autoprijevoznik Ivan Jeličić na poslovima zimskog održavanja magistralnih i regionalnih cesta.

U 2011.godini, Društvo je nastavilo suradnju sa dobavljačima i kooperantima izabranim na naprijed navedeni način.

Ugovori sa kooperantima u vrijednosti od 1.451.115 KM, zaključeni su na temelju ranije suradnje za obavljanje sljedećih poslova:

- »SIGNALIZACIJA« d.o.o. Grude za izvođenje radova na izradi horizontalne signalizacije i isporuci vertikalne prometne signalizacije i opreme cesta za 2011. godinu. Na temelju ugovora za 2011. godinu, promet sa ovim, kooperantom iznosio je 986.156 KM (radovi na obilježavanju horizontalne prometne signalizacije 414.336 KM te isporuka vertikalne prometne signalizacije 571.850 KM).
- »LIVNOPUTOVI« d.o.o. Livno za izvođenje radova na poslovima kompletnog zimskog održavanja magistralnih cesta za zimu 2011/2012. godina (149,50 km magistralnih cesta). Sa ovim kooperantom promet u 2011. godini iznosio je 470.293 KM.
- »MENADŽER« d.o.o. Lukavac za isporuku i montažu heksagonalnog pletiva (mreža) za zaštitu kosina na cestama koje održava Društvo. Na temelju ugovora za 2011. godinu, promet sa ovim kooperantom iznosio je 233.419 KM.
- »BULJAN CESTE« d.o.o. Kreševo za izvođenje radova na ugradnji prometne opreme (pocinčana odbojna ograda, stupovi odbojne ograde, heksagonalna zaštitna žičana viseća mreža, smjerokazni stupići i katadiopteri). Na temelju ugovora za 2011. godinu, promet sa ovim kooperantom iznosio je 217.994 KM.
- »CESTE- COMPANY« d.o.o. Kiseljak za izvođenje radova na poslovima zimskog održavanja magistralnih i regionalnih cesta za zimu 2011/2012. godina, na slijedećim cestovnim pravicima: Magistralna cesta M-5, dinica Kačuni-KISELJAK-Blažuj u dužini 39 km. Na temelju ugovora za 2011. godinu, promet sa ovim kooperantom iznosio je 61.823 KM.
- Autoprijevoznikom iz Rame, od kojeg je unajmljeno jedno teretno vozilo «Mercedes» s jednostranim plugom i utovarnim posipačem kao ispomoć za održavanje ceste u zimskom periodu od 01.12.2011. do 01.03.2012. godine (Makljen). Promet sa ovim kooperantom iznosi 30.769 KM.
- Autoprijevoznikom također iz Rame, od kojeg se unajmljuje jedno teretno vozilo «M A N» sa jednostranim plugom i utovarnim posipačem. Promet sa ovim kooperantom iznosi 29.000 KM.

Revizorski tim ne može potvrditi opravdanosti angažiranja **svih kooperanata** u održavanju magistralnih i regionalnih cesta i ako je njihovo angažiranje u tendenciji opadanja (2009.godine 2.180.665 KM; 2010.godine 1.755.072 KM, a u 2011.godini 1.451.115KM). **U Društvu je 256 uposlenik, tehnički je opremljeno i ima dugogodišnje iskustvo u održavanju javnih cesta.** Temeljem toga, sklopili su okvirni sporazumi sa JP Ceste FBiH za održavanje magistralnih cesta u dužini 814 km ili 39,9% ukupne dužine za period od 5 godina, što će se financirati javnim sredstvima. U 2009. godini, Društvo je dobilo Suglasnost, od JP Cesta FBiH, da može angažirati kooperante-podizvoditelje (**podizvoditelji nisu prijavljeni** prilikom prijave na natječaj za održavanje magistralnih cesta, što je bila obveza, jer njihov angažman prelazi 10% ugovorenog posla, odnosno vrijednosti LOTa).

Društvu je donirana opreme u vrijednosti 10.120.975 KM sa namjerom da Društvo pristupi daljem odgovornom upravljanju i korištenju navedene opreme, u cilju zaštite interesa državnog kapitala, zaštite i stavljanja u funkciju donirane opreme i unapređenja djelatnosti održavanja cesta.

Međutim, ne možemo potvrditi da je Društvo pristupilo najracionalnijem korištenju primljene opreme, angažirajući navedene kooperante. Navodimo još jedan primjer: u doniranoj opremi nalazi se i **Stroj za obilježavanje crte** (horizontalne signalizacije) HOFMANN H16-3, a kooperanti za izvođenje radova na izradi horizontalne signalizacije, Društvu su fakturirali u 2011. godini 414.336 KM. Odgovorni navode da se

stroj za obilježavanje crte koristi u Tehničkoj ispostavi Livno, sukladno njegovim tehničkim mogućnostima, a usluge kooperanata koriste za one poslove za koje nije moguće angažirati navedeni stroj.

U pismu koje je 27.srpnja 2011.godine, Kazunori Miura, generalni direktor Financijskog Facilitation and Procurement Supervision Depart Japan Internationala Cooperation Agency uputilo Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija stoji-citiramo“ Drago mi je što znam da Ceste d.d. Mostar dobro održavaju i upravljaju opremom u okviru Projekta. S druge strane, uočava se kako podaci o nekim dijelovima opreme pokazuju manje korištenje iste od očekivanih u početnoj fazi, na primjer: motorni grejder, asfalt finišer, stroj za iscrtavanje linija, posipač asfalta itd..“

Društvo u postupku nabavki roba i usluga ne provodi odredbe Zakona o javnim nabavama BiH, te nije poduzelo sve aktivnosti u cilju zaštite interesa državnog kapitala.

Uprava Društva treba osigurati dosljednu provedbu odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH jer se radi o značajnim finansijskim transakcijama, osigurati najracionalnije korištenje raspoložive opreme i zaštititi imovinu Društva od mogućih gubitaka.

5. KOMENTAR

U ostavljenom roku Dioničko društvo „CESTE“ Mostar očitovale se dopisom broj 1410/12 od 11.06.2012. godine na dostavljeni Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2011. godinu. U navedenom očitovanju, dostavljena je dodatna dokumentacija, koja se odnosi na prijem uposlenih i pokrenute sudske sporove, što je prihvaćeno i inkorporirano u konačan tekst Izvješća.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Mirsada Janjoš dipl.oec.

Vođa tima:

Mira Pažin, viši revizor, dipl.oec

Članovi tima:

Rabija Sokolović, revizor, dipl.oec.

Nina Šunjić, pomoć.u reviziji, dipl.oec.